

ΙΣΤΟΡΙΑ Α' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/ες στις γνώσεις σας, να παρουσιάσετε:

α. τα δημόσια κτήρια της Αλεξάνδρειας, σημαντικού ελληνιστικού κέντρου της Αιγύπτου.

(μονάδες 12)

β. το πολιτικό σύστημα της πόλης σε συνδυασμό με το γενικότερο σύστημα διακυβέρνησης των ελληνιστικών βασιλείων.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Βιβλιοθήκη περιείχε σχεδόν πεντακόσιες χιλιάδες κυλίνδρους παπύρου και διευθυντές της στάθηκαν ολόκληρη σειρά από μεγάλους επιστήμονες: ο Ζηνόδοτος από την Έφεσο, μελετητής του Ομήρου · ο Απολλόδωρος ο Ρόδιος · ο Ερατοσθένης από την Κυρήνη, ίσως ο μεγαλύτερος βιβλιοθηκονόμος, πολυμαθής γεωγράφος · ο Αριστοφάνης από το Βυζάντιο, και αυτός μελετητής του Ομήρου. Βασιλικά και δημόσια κτίρια δέσποζαν στην πόλη. Ακριβώς στο κέντρο της βρισκόταν ο τάφος του Αλεξάνδρου · κοντά στο Μουσείο και τη Βιβλιοθήκη ήταν τα ανάκτορα με τους κήπους τους και οι στρατώνες για τους βασιλικούς φρουρούς. [...] Η Αλεξάνδρεια χωριζόταν σε πέντε τομείς, που είχαν τα ονόματα των γραμμάτων του αλφαβήτου, και οι διάφορες εθνικότητες είχαν την τύχη να συναγελάζονται σε ομάδες (πολιτεύματα). Την πιο σπουδαία από αυτές αποτελούσαν οι Έλληνες, γιατί αυτοί ήταν οι πολίτες. Το πολιτικό τους σύστημα δεν ήταν διαφορετικό από εκείνο της πόλης-κράτους · ο λαός χωριζόταν σε φύλα και δήμους, διάλεγε τους δικούς του αξιωματούχους και ψήφιζε νόμους με τη συνέλευση και τη βουλή του.

Botsford & Robinson, *Αρχαία Ελληνική Ιστορία*, μτφ. Σ.Ε.Τσιτσώνη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1985, σ. 486.

Πληροφορίες
βιβλίου
Ιστορικές
χτυώσεις

- (α) σχολικό βιβλίο
σελ. 141
« Πάνω στο νηδάκι ...
αβτρονομικές μελέτες »

(β) Σχολικό βιβλίο

σελ. 128 : « Το σύστημα
διακυβέρνησης ... απόλυτη
μοναρχία »

σελ. 128 : « Σε αυτό το
σύστημα ... ατομικό συμφέρον »

Πληροφορίες
πηγής

- (α) Τα υπογραμμισμένα με
ροζ. Ειδικότερα,

→ Θα πρέπει να γίνει ανα-
φορά στα δημόσια και
βασιλικά κτήρια.

→ Επίσης, πρέπει να αναφέρου-
με τον τάφο του Αλεξάνδρου,
το μουσείο, τη βιβλιοθήκη,
τα ανάκτορα με τους κήπους
και τους στρατώνες για τους
βασιλικούς φρουρούς

- (β) Τα υπογραμμισμένα με
κίτρινο.

→ Πρέπει να αναφερθεί ότι
η Αλεξανδρία ήταν χωρι-
σμένη σε πέντε τμήσεις.

→ Το πολιτικό σύστημα
είναι αυτό της πόλης -
κράτους

→ ο λαός χωριζόταν σε
φύλα και δήμους, επελεχ-
τους αξιωματικούς του
και ψήφισε νόμους με
τη συνελεύση και τη
βουλή

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- Διαχωρισμός σε δημόσια και βασιλικά κτήρια. Ακολούθως γίνεται αναφορά στον τάφο του Αλεξάνδρου, το Μουσείο, τη Βιβλιοθήκη, τα ανάκτορα με τους κήπους και, τέλος, στους στρατώνες τους βασιλικούς φρουρούς.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Η αρχαία Ελλάδα (από το 1100-323 π.Χ.), Ελληνιστικοί Χρόνοι, Ο ελληνιστικός πολιτισμός, Τα ελληνικά πνευματικά κέντρα, Η Αλεξάνδρεια] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- «[...]Πάνω στο νησάκι κατασκευάστηκε...στο λιμάνι[...]
- «[...]«Το Μουσείο ήταν ένα οικοδόμημα... για αστρονομικές μελέτες»[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να περιγράφει τα σημαντικά κτήρια που κοσμούσαν την Αλεξάνδρεια.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- Η χωροταξική οργάνωση της Αλεξάνδρειας αντανάκλα το πολιτικό σύστημα της πόλης
- Το πολιτικό σύστημα είναι αυτό της πόλης-κράτους
- «ο λαός χωριζόταν σε φύλα και δήμους... αξιωματούχους». Τέλος, είχε συνέλευση και δήμους.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Η αρχαία Ελλάδα (από το 1100-323 π.Χ.), Ελληνιστικοί Χρόνοι, Τα χαρακτηριστικά του ελληνιστικού κόσμου)] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- «[...]Το σύστημα διακυβέρνησης... απόλυτη μοναρχία[...]
- «[...]ο πολίτης δεν είχε... ατομικό συμφέρον[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει τον πολιτικό σύστημα της Αλεξάνδρειας, σε συνδυασμό με τη διακυβέρνηση των ελληνιστικών βασιλείων (εν προκειμένω της Αιγύπτου).